

deel Betjente og Opfyndsmænd, som have en ganske anstændig Løn, foruden Benyttelse af en heel Deel Embedsjord samt Brændedeputat og flere saadanne Sager. Statskassen har derhos, for at kunne have Naadighed over Vandet i Canalen, maattet kjøbe og beholde som Domaine nogle Vandmøller, men Enhver, som nogen- sinde har havt med en Vandmølle at bestille, vil vide, at det er noget af det Misligste, der er til. Naar Eieren selv bestyrer Møllen, gaaer det endda nok an, men skal den bortforpagtes og navnlig af Staten, kan det let hændes, at der ikke bliver en Skillings Overskud. Der er ogsaa iaar forlangt Penge til den ene af dem, og jeg veed, at der er indgivet Forslag om bethdelige Reparationer paa en anden. Dette var nu blot de Ulemper, som Staten har af Transporten, men dertil kommer endnu andre Ulemper, som private Folk have. Denne Canal er nemlig ikke opstaaet ved at udgrave Aaløbet, men ved at opbæmme det paa to Steder, og den naturlige Følge heraf er, at Vandet strømmer ud over alle de lavtliggende Forder, der ere af bethdeligt Omfang. Dette gjælder nu ikke blot om Canalens Vand, men der stöder til den to Aaer, som ikke kunne blive af med Vandet paa Grund af, at Vandet i Canalen er stillet høiere i Niveau, end det af Naturen burde være, og Følgen er, at en heel Egn staaer under Vand; en af de frugtbareste Engstrækninger, udmærket Agerjord og en righoldig Torvemose ligge paa denne Maade under Vand og ere idetmindste tildeels ødelagte. Dette Terrain er anslaaet til omtrent 600 Tønder Land, og de Herrer kunne deraf begribe, hvor stort et Tab dette maa være for Beboerne. Jeg skal endnu ganske kort gjøre opmærksom paa, at dette skeer, for at Forstbestyrelsen ad denne Vej kan transportere nogle Fagve Brænde ned til et Sted, hvortil den paa anden Maade kunde transportere det med langt mindre Bekostning — dette er Noget, som kan bevises — og af denne Grund bebyrdes altsaa ikke blot Staten med Vedligeholdelsen af en kofibar Canal i Forbindelse med Løninger til adskillige Embedsmænd og øvrigt Tilbehør, men denne mislige Domaineieendom oversvømmer og ødelægger derhos store Strækninger, der kunde være Agerbruget til stor Nytte.

Dette er Noget, hvorom man ikke skal lade haant hertilands, thi 600 Tdr. Land er en bethdelig Strækning i vort lille Land. De have en Verdi af omtrent 100,000 Rd., men Indtægten af dem er nu tildeels slet ingen og tildeels meget precair, thi Ingen veed, naar Vandet kommer. Jeg veed, at den høitærede Minister har været opmærksom paa denne Sag, og jeg skal herved opfordre ham til ikke at tabe den af Syne, for at han, naar det beleilige Dieblif kommer — og det vil vist komme meget snart — kan befrie Staten for en stor Udgift og kan staffe Statsborgerne en forøget Indtægt ved at befrie deres Jord fra Oversvømmelser, som foraarsage dem stor Skade.

Formanden: Folkethingsmanden for Ribe Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Rühnel: Jeg skal tillade mig at udtale min Tak til den høitærede Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet for de af ham meddeelte Oplysninger om den Deel af Kirkens Forhold i Grønland, som især har ligget mig paa Sinde, og som jeg idag nærmest havde for Die. Jeg vil ønske, at den høitagtede Minister vil vedblive med sine Bestræbelser i den af mig omtalte og af ham godkjendte Retning, og at vi snart maae see Frugterne deraf. Jeg er vis paa, at det ærede Medlem for Sørg Amts 4de Valgkreds (Holstein = Holsteinborg) da vil kunne lægge den Belysning til Side, som han nærede, idet han, som det forekom mig, talte om Christendommens uheldige Indflydelse paa Grønlandernes Tilstand.

Formanden: Der er endnu 12 Medlemmer, som have underrettet mig om, at de ønske at udtale sig, men da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg hermed standse Forhandlingerne for idag.

Før jeg slutter Mødet, skal jeg meddele, at Folkethingsmanden for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) har underrettet mig om, at han ønsker Thingets Tilladelse til at stille en Forespørgsel til Justitsministeren, saalydende: